

Anexa nr. 1

APROBAT

de către Adunarea Generală a ABM
(procesul verbal nr. __ din __ _____ 2005)

2004
RAPORT ANUAL

RAPORT

al Președintelui Asociației Băncilor din Moldova

Asociația Băncilor din Moldova, în calitate de organizație reprezentativă a comunității bancare, pe parcursul anului 2004, conform atribuțiilor sale statutare a contribuit la promovarea intereselor și obiectivelor stabilite de către membrii asociați, și în special crearea unor premise mai bune pentru activitățile de specialitate și dezvoltarea businessului bancar.

Raportul conține cinci capitole de bază în care se descriu activitățile din anul 2004, după cum urmează:

I.	DEZVOLTAREA INDUSTRIEI BANCARE PRIN PERFECTIONAREA LEGISLAȚIEI ÎN VIGOARE	3
II.	DEZVOLTAREA RELAȚIILOR DE COLABORARE INTERNAȚIONALĂ ÎN DOMENIUL BANCAR	9
III.	INSTRUIREA ȘI PERFECTIONAREA PERSONALULUI BANCAR	10
IV.	CREAREA FONDULUI DE GARANTARE A DEPOZITELOR ÎN SISTEMUL BANCAR	11
V.	ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII ASOCIAȚIEI BĂNCILOR DIN MOLDOVA	12

De asemenea în raport este inclus proiectul Programului de activitate a Asociației Băncilor din Moldova pentru anul 2005, care urmează a fi completat și definitivat în baza propunerilor membrilor-asociați.

VI.	PROGRAMUL DE ACTIVITATE	13
-----	-------------------------------	----

I. DEZVOLTAREA INDUSTRIEI BANCARE PRIN PERFEȚIONAREA LEGISLAȚIEI ÎN VIGOARE

Obiectivul principal al ABM pe parcursul anului 2004 a continuat să fie apărarea intereselor băncilor comerciale, prin promovarea modificărilor pentru îmbunătățirea legislației în vigoare în baza poziției unice a comunității bancare.

Au fost dezvoltate în continuare relațiile de colaborare cu Președinția (aparatură Președinției), conducerea Parlamentului (fracțiunile parlamentare, Comisia juridică, Comisia pentru economie, industrie, buget și finanțe, alte comisii parlamentare), cu Banca Națională a Moldovei, cu Guvernul RM (Aparatură Guvernului, Cabinetul Prim-ministrului), cu ministerele și departamentele de ramură. Participând activ la procesul de îmbunătățire a cadrului legislativ, inclusiv participând la o serie de ședințe de lucru, conducerea și experții ABM au promovat sugestii și propuneri oportune:

- la capitolul executării prevederilor proceselor verbale nr. 1404-255 din 10 martie 2004, nr. 1424-879 din 13.08.2004 și a nr. 1419-883-1 din 19 august 2004 al ședinței de lucru la Guvernul RM, a prevederilor procesului verbal nr. 1412-1113 din 1 noiembrie 2004 al ședinței de lucru privind examinarea problemelor ce țin de reducerea ratelor dobânzilor la credite;
- la Programul de Stat de susținere a micului business „Strategia de susținere a dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii pe perioada 2006-2010”;
- la examinarea proiectului Strategiei de creștere economică și reducere a sărăciei (2004-2006);
- la elaborarea Strategiei Guvernului RM și Băncii Naționale a Moldovei cu privire la dezvoltarea sectorului financiar (2005-2010) și Declarației cu privire la politicile economice și financiare comune ale Guvernului RM și Băncii Naționale a Moldovei pe anul 2005.

Activitatea de promovare a proiectelor legilor și actelor normative, amendamentelor care reflectă interesele sectorului bancar, expunerea atitudinii comunității bancare pe cele mai stringente chestiuni, a fost și continuă a fi un obiectiv prioritar pentru Asociație. În acest context se înscriu măsurile luate de ABM în vederea implementării obiectivelor trasate în cadrul întâlnirilor de lucru cu dl Vasile TARLEV, Prim-ministrul RM, și stipulate în procesul-verbal nr. 1404-255 din 26.03.2004 (cu privire la deficiențele persistente care afectează evoluția pieței creditelor bancare), procesul-verbal nr. 1424-879 din 13 august 2004 (privind situația pe piața valutară a Moldovei), procesul-verbal nr. 1419-883-1 din 19 august 2004 (privind realizarea procesului-verbal nr. 1404-255 din 26.03.2004) și în procesul-verbal nr. 1412-1113 din 1 noiembrie 2004 (privind problemele ce țin de reducerea ratelor dobânzilor la credite). În acest context:

- au fost expediate 27 de adresări Ministerelor și Departamentelor implicate în realizarea acțiunilor stabilite în procesele-verbale date și s-a participat respectiv la 14 ședințe de lucru;
- au fost examinate și avizate seturi de proiecte ale actelor normative printre care și proiectul de lege cu privire la ipotecă, cu privire la leasing, și multe altele;
- a fost elaborat și prezentat spre examinare proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea legislației în vigoare unde au fost reflectate propunerile comunității bancare de modificare și completare a următoarelor acte legislative: Legea pentru punerea în aplicare a Titlurilor I și II ale Codului Fiscal nr. 1164-XIII din 24.04.97, Titlul II al Codului Fiscal nr. 1163-XIII din 24.04.1997, Titlul III al Codului Fiscal nr. 1415-XIII din 17 decembrie 1997, Legea privind societățile pe acțiuni nr. 1134-XIII din 02.04.1997, Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845-XII din 03.01.1992, Codul Funciar nr. 828-XII din 25 decembrie 1991, Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 3 decembrie 1992, Legea cu privire la

arendă nr. 861-XII din 14.01.92, Legea privind licențierea unor genuri de activitate, Legea cu privire la gaj nr. 449 – XV din 30.06.01, Legea cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor nr. 633-XV din 15 noiembrie 2001, Codul Civil nr. 1107 din 6 iunie 2002;

- s-a participat la dezbateri și s-au promovat proiectele de Legi examinate și aprobate de Parlamentul RM „Cu privire la comerțul electronic” și “Cu privire la documentul electronic și semnătura digitală”, intrate în vigoare din iulie 2004 (MO nr. 132-137 din 06.08.04), modificările și completările la Legea cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe, prin care au fost eliminate funcțiile improprii de control și supraveghere a băncilor comerciale asupra activității de import-export al agenților economici, au fost modificate benefic prevederile art. 24 (14) a Legii pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal Nr. 1164-XIII din 24.04.97.

Merită de menționat faptul că în contextul prevederilor proceselor verbale susmenționate, Banca Națională a Moldovei a fost instituția care imediat după semnarea procesului-verbal nr. 1404-255 din 26.03.2004, a inițiat și a efectuat modificarea cadrului regulator respectiv corelând structura rezervelor obligatorii la proporțiile structurii depozitelor atrase de băncile comerciale.

Totodată, se constată faptul că până în prezent, o serie de prevederi stipulate în procesele-verbale respective, nu au fost soluționate, deoarece organele publice centrale responsabile de executarea prevederilor din procesele-verbale date, în majoritatea absolută a cazurilor nu au respectat termenele indicate și nu au realizat măsurile prevăzute, printre care menționăm următoarele:

- nu a fost elaborat Programul de stat cu privire la prioritățile investiționale;
- nu a fost acceptat pachetul de legi cu caracter fiscal (acordarea băncilor comerciale facilităților fiscale la procurarea și importul echipamentelor și softurilor necesare în vederea dezvoltării rețelelor de POS-terminale, deduceri cheltuielilor efectuate de persoanele fizice pentru cumpărarea bunurilor de consum îndelungat de origine autohtonă din contul creditelor bancare, revizuirea impozitelor la sursa de plată de la veniturile nerezidenților și a veniturilor obținute din depozitele persoanelor nerezidente și persoanelor juridice rezidente);
- nu sunt prezentate Guvernului spre examinare și aprobare următoarele proiecte de legi: cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, proiectul de lege cu privire la valorile mobiliare ipotecare, cu privire la legalizarea capitalului;
- nu s-au examinat oportunitățile de anulare a plăților vamale la scoaterea din țară de către băncile comerciale a valutei străine în numerar, precum și toate oportunitățile de perfecționare a legislației în vederea eliminării funcțiilor improprii băncilor,
- nu au fost delimitate pe deplin funcțiile între autoritățile publice centrale referitor la competența de blocare a conturilor agenților economici,
- nu s-a obținut implementarea pe scară largă a instrumentelor de plată fără numerar.

Atragem atenția că procesul de examinare a fost suspendat în mare măsură datorită lichidării Centrului pentru Creație Legislativă, precum și a reorganizării Cancelariei de Stat a Guvernului.

Obiectivele de natură normativă susmenționate, rămân a fi la ordinea de zi pentru sistemul bancar. Suplimentar la prevederile proceselor-verbale în cauză, menționăm și următoarele oportunități prioritare care ar facilita creditarea economiei naționale, în special a celei de lungă durată:

- dezvoltarea serviciilor de leasing, prin operarea modificărilor respective în legislația privind leasing și corelarea ei cu legislația fiscală;

- soluționarea problemei vânzării patrimoniului gajat în baza altor documente decât factură fiscală prin modificările respective în legea gajului și corelarea eu cu legislația fiscală;
- liberalizarea exportului de capital și participarea băncilor comerciale în capitalul social al agenților economici.

Măsurile de îmbunătățire a activității sectorului bancar, excluderea coliziilor juridice existente, care pun bariere la acordarea creditelor sectorului real al economiei naționale, rămân a fi o prioritate în activitatea ABM. Având interesul de a contribui la crearea unui climat atractiv și stabil, în care băncile să-și desfășoare activitatea într-un mod protejat și previzibil, ABM a pus în dezbatere la diverse niveluri decizionale, diferite aspecte ale cadrului normativ în vigoare și a celui în curs de elaborare, promovând completări și modificări performante și bine argumentate la legislație. De menționat faptul că grație poziției active și combative a ABM, reprezentanții ABM sunt incluși în grupele de lucru pentru elaborarea proiectelor de acte normative aferente sectorului bancar. În baza expunerilor și avizelor parvenite de la bănci, Asociația a sintetizat și a promovat propuneri asupra:

- proiectului de Lege cu privire la organizațiile de microfinanțare;
- proiectului de Lege privind compensarea veniturilor ratate de băncile comerciale de la acordarea creditelor preferențiale și creditelor fără dobândă;
- proiectului de Lege cu privire la leasing;
- proiectului de Lege privind completarea și modificarea Legii nr. 1204-XIII din 5 iunie 1997 cu privire la fondurile de investiții;
- proiectelor de Lege cu privire la ipotecă (s-au avizat două variante a proiectului de lege dat);
- proiectului de Lege privind modificarea Legii privind activitatea particulară de detectiv și de pază nr. 283-XV din 4 iulie 2003;
- proiectele de Regulamente ale Agenției Naționale Locuințe privind „modul de investire în construcția locativă cu atragerea mijloacelor bănești ale populației și creditelor ipotecare” și privind „modul de investire în construcția locativă cu atragerea mijloacelor bănești ale populației și creditelor ipotecare”;
- proiectului de Lege privind casele de economii și împrumut pentru locuință;
- proiectului de Lege privind modificarea unor acte legislative în cadrul căruia se propunea modificarea art.251 al Codului penal;
- proiectului de Hotărâre a Guvernului cu privire la acordarea creditelor preferențiale unor categorii de populație și a modificărilor ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului RM;
- proiectului Hotărârii Guvernului RM cu privire la aprobarea proiectului legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative care reglementează repatrierea mijloacelor bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe;
- proiectului Declarației Guvernului RM și BNM „Cu privire la dezvoltarea pieței creditare”;
- proiectului Hotărârii comune a Guvernului RM și BNM „Cu privire la aprobarea politicilor comune ale Guvernului RM și BNM de dezvoltare a sectorului financiar al RM pe a.2005” și proiectul strategiei respective a Guvernului și BNM;
- proiectului de lege privind modificarea art.24 alin. 14 din Legea pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal;
- proiectului Regulamentului cu privire la activitatea de administrare fiduciară a investițiilor și contractului tip de administrare fiduciară;

- proiectului Regulamentului cu privire la modul de formare de către bănci a mijloacelor Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, etc.

Merită de menționat eforturile depuse de experții în materie în vederea promovării avizului ABM la proiectul Legii cu privire la taxa off-shore, elaborat de Guvernul RM. Sprijinind eforturile autorităților privind consolidarea cadrului legal pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și susținând îngrijorarea organelor de stat privind utilizarea zonelor off-shore în calitate de mijloc de spălare a banilor, proiectul legii în mare parte se reducea la angajarea instituțiilor financiare în exercitarea unor funcții suplimentare și responsabilități respective, care după natură și materie nu țineau de competența acestora și care contraveneau funcțiilor de bază, prevăzute în Legea instituțiilor financiare. Aceste prevederi impuneau băncile comerciale la:

- monitorizarea tranzacțiilor clienților săi și colectarea taxei off-shore de la ei;
- stabilirea unor alte tipuri de relații a băncii cu clientela sa, fiind afectate relațiile precedente;
- majorarea considerabilă a personalului băncii și cheltuielilor aferente;
- creșterea costului produselor oferite, inclusiv a creditelor bancare.

Considerând că introducerea taxei off-shore nu numai că nu va avea un efect pozitiv în combaterea spălării banilor, dar dimpotrivă:

- va conduce la mărirea costului producției rezidenților autohtoni, la micșorarea competitivității mărfurilor moldovenești și ca rezultat la reducerea businessului lor, generând reducerea exporturilor moldovenești, micșorarea PIB-ului și respectiv la micșorarea veniturilor bugetului de stat;
- va afecta grav relațiile agenților economici – autohtoni cu partenerii săi din străinătate (se cunoaște că companiile internaționale își desfășoară businessul său prin zonele off-shore datorită nivelului de impozitare redus);
- va înrăutăți climatul investițional în republică, deoarece agenții economici vor fi limitați la organizarea relațiilor sale economice cu partenerii săi nerezidenți înregistrați în zonele off-shore,

au fost depuse eforturi de promovare pentru a nu admite implicarea băncilor în exercitarea funcțiilor suplimentare care după natura lor nu țineau de competența acestora și care contraveneau funcțiilor de bază, prevăzute în Legea instituțiilor financiare.

O atenție deosebită merită chestiunea oportunității de modificare și completare a Legii cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor, de perfecționare a ei în conformitate cu standardele, recomandările și practica organizațiilor internaționale financiare. Pe chestiunea dată au fost organizate 2 ședințe de lucru a Comisiei Juridice a ABM, cu participarea responsabililor din cadrul băncilor comerciale, la care s-au făcut propuneri referitor la modificarea și completarea Legii cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor.

De asemenea, un exemplu de conlucrare a comunității bancare și CCCEC poate servi elaborarea poziției comune a comunității bancare și a conducerii Serviciului prevenire și combaterea spălării banilor din cadrul Centrului pentru combaterea Crimelor Economice și Corupției în lumina modificărilor legislației de prevenire și combaterea spălării banilor (Procesul-verbal al ședinței de lucru a reprezentanților băncilor comerciale responsabili de prevenirea și combaterea spălării banilor și conducerii Serviciului prevenire și combaterea spălării banilor din cadrul CCCEC din 29 iulie 2004).

Pe parcursul anului 2004 comunitatea bancară a avut două întâlniri cu experții organismelor internaționale financiare care vizitau Republica Moldova în vederea evaluării stării reale în domeniul combaterii fenomenului dat spre examinarea posibilităților de acordare a asistenței tehnice specializate, evaluare care a constatat o evoluție salutară în domeniul conlucrării instituțiilor abilitate cu responsabilitățile respective în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor.

Atragem atenția asupra faptului, că ABM permanent în scrisorile sale către organele de resort propune asistență și oferă disponibilitate de participare în cadrul grupelor de lucru respective în vederea soluționării oportunităților stringente, și în primul rând - celor normative.

În contextul conlucrării cu Banca Națională a Moldovei, proces care a intrat într-o fază calitativ nouă și eficientă, comunitatea bancară a participat activ la avizarea proiectelor de amendamente la normativele existente elaborate de Banca Națională. În acest context se include și examinarea:

- proiectului modificărilor la Regulamentul cu privire la clasificarea creditelor și formarea reducerilor pentru pierderi la credite;
- procesului verbal al ședinței a IV a Comisiei mixte moldo-poloneze pentru colaborare comercial-economică, urmare căreia comunitatea bancară a înaintat un set de propuneri (scrisoarea ABM nr. Nr. 08-1064 din 04 martie 2004);
- proiectului modificărilor la Instrucțiunea Ministerului Finanțelor și a Băncii Naționale cu privire la plasarea, circulația și răscumpărarea hârtiilor de valoare de stat în formă de înscrieri în conturi nr. 03/3-2/08207/8 din 20.01.1995;
- proiectului Instrucțiunii cu privire la efectuarea decontărilor valutare în urma tranzacțiilor încheiate la Bursa Universală de Mărfuri a Moldovei;
- proiectului modificărilor și completărilor la Regulamentul cu privire la modul de întocmire și prezentare a rezultatelor auditului;
- proiectului modificărilor și completărilor la Regulamentul cu privire la poziția valutară deschisă a băncii;
- proiectului Instrucțiunii cu privire la efectuarea decontărilor valutare în urma tranzacțiilor încheiate la Bursa Universală de Mărfuri a Moldovei cu participarea nerezidenților;
- proiectului modificărilor Instrucțiunii cu privire la modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor financiare;
- proiectului Instrucțiunii privind efectuarea transferului de capital sub forma de investiții;
- propunerilor Camerei Înregistrării de Stat privind modificarea Regulamentului privind deschiderea și închiderea conturilor la băncile din RM.

În contextul promovărilor strategice din ultimii ani, menționăm elaborarea și aprobarea Strategiei de dezvoltare a sectorului bancar pe anii 2005-2010, document programatic guvernamental și de perspectivă, la care și-a adus contribuția și comunitatea bancară (răspunsul ABM la scrisoarea Băncii Naționale a Moldovei nr. 09-01207/40/2974 din 30 iunie 2004).

Activitatea sectorului bancar, a personalului sectorului bancar, a fost menționată de conducerea BNM, care pentru rezultate și activitate eficientă a conferit Diplome de Onoare a Băncii Naționale a Moldovei la 14 persoane – colaboratori a băncilor comerciale.

Menționăm de asemenea conlucrarea ABM cu BNM în domeniul implementării Legii nr. 575-XV din 26.12.2003 privind garantarea depozitelor persoanelor fizice în sistemul bancar, formării cadrului legal pentru dezvoltarea instrumentelor pieței monetare (scrisoarea BNM nr. 08-02307/65/4333 din 09.08.04) și utilizării preponderente a instrumentelor de plată prin virament

la achiziționarea produselor agricole de la populație (scrisoarea BNM nr. 08-01104/285/4686 din 24.08.04), prin crearea grupurilor de lucru mixte, care își vor continua activitatea sa și în anul curent.

Rămâne a fi actuală și chestiunea cu privire la promovarea reducerii nivelului normelor rezervelor obligatorii, obiectiv semnalizat de către băncile comerciale.

O conlucrare fructuoasă o are ABM cu Agenția de Stat Relații Funciare și Cadastru (ASRFC). În cadrul activității grupului de lucru format împreună au fost soluționate sau se află în curs de soluționare un șir de chestiuni, în special ce vizau și țin de:

- perfecționarea activității OCT Chișinău în acordarea serviciilor de înregistrare a ipotecii băncilor comerciale și clienților săi;
- procedurile simplificate de înregistrare a imobilelor și modificărilor cadastrale, implementarea procedurilor electronice;
- înlăturarea neajunsurilor existente în activitatea oficiilor cadastrale teritoriale și îmbunătățirea procesului de deservire specializată a băncilor comerciale și a clientelei lor.

Conștientizând faptul că o instituție importantă în economia Republicii Moldova este Bursa de Valori a Moldovei, acționari și membri ai căreia sunt și băncile comerciale, Asociația Băncilor a coordonat politica de promovare a candidaturilor comunității bancare în Consiliul Bursei de Valori. Urmărind obiectivul de consolidare și coordonare, Asociația Băncilor a inițiat formarea și promovarea listei comune a candidaturilor persoanelor în Consiliul Bursei din partea comunității bancare, această listă comună fiind aprobată în cadrul adunării generale a acționarilor BVM care s-a desfășurat în aprilie 2004.

ABM și-a adus contribuția și la procedura de elaborare a bazei de date privind infrastructura de susținere a micului business în mun. Chișinău, prezentând propunerile și informația necesară.

Urmare conlucrării strânse cu reprezentanța USAID în Moldova, în special în cadrul proiectului BIZPRO/Moldova, a fost elaborat și încheiat Acordul memorandum cu proiectul BIZPRO, în vederea colaborării în domeniul perfectării cadrului regulator a pieței financiare și a dezvoltării prestărilor de servicii financiare.

Privind conlucrarea cu organele fiscale. În lumina executării procesului-verbal nr. 1404-255 din 26 martie 2004 al ședinței de lucru cu privire la evoluția pieței creditelor, Asociația Băncilor din Moldova a promovat propuneri la capitolul delimitării funcțiilor între autoritățile publice centrale privind competența de blocare a conturilor agenților economici, considerând întemeiat că aceasta necesită reglementare suplimentară. Această convingere are drept suport faptul că în prezent, mai multe organe de stat care sunt abilitate în temeiul diferitor acte legislative cu competența de blocare a conturilor agenților economici și suspendarea operațiunilor în cont, nu au la bază aceleași cerințe și proceduri aferente blocării contului agentului economic. Drept urmare sunt prezente diferite colizii juridice. Reglementarea uniformă și standardizată a competenței organelor abilitate cu acest drept, a procedurilor și mecanismului de blocare a conturilor agenților economici rămâne în continuare un obiectiv care necesită a fi soluționat.

Un obstacol important care a fost depășit de Asociație a fost litigiul în instanțele de judecată (în Curtea de Apel Chișinău), unde ABM a fost ca Reclamant, iar în calitate de Reclamat în instanță a fost chemat Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor al RM. Pretenția comunității bancare exprimate de ABM consta în declararea nulă a explicațiilor IFPS expuse în scrisoarea sa nr. 17-2-09/1-271-1162/18 din 24.03.2003, pe care experții Asociației le-au calificat drept interpretări nefondate și fără suport legal, contrare Concepției reformei fiscale, aprobată prin Hotărârea Parlamentului RM din 24.04.1997 și stipulărilor exprese din Codul Fiscal. Urmare examinării în instanță, IFPS și-a retras interpretările date.

II. DEZVOLTAREA RELAȚIILOR DE COLABORARE INTERNAȚIONALĂ ÎN DOMENIUL BANCAR

În conformitate cu obiectivele statutare și în vederea afirmării sale pe plan internațional, Asociația Bancilor pe parcursul anului 2004 a întreprins eforturi spre colaborare eficientă și constructivă atât cu organismele financiare internaționale, cât și cu asociațiile bancare de peste hotare.

La acest capitol un moment specific îl constituie colaborarea cu organismele financiare internaționale. Este de remarcă faptul că poziția activă a Asociației în anii precedenți în vederea majorării rolului și autorității comunității bancare au dat rezultatele dorite și în anul 2004 Fondul Monetar Internațional și Banca Mondială, în cadrul misiunilor sale, au solicitat întreveneri cu reprezentanți ai băncilor comerciale. Fiind organizate întâlniri cu conducerea misiunilor FMI și BM și în scopul evaluării sistemului bancar, de către Asociație au fost abordate un șir de probleme de importanță majoră pentru comunitate, precum ar fi: necesitatea dezvoltării tehnologiilor și produselor noi, dezvoltarea relațiilor de ipotecă, exercitarea de către băncile comerciale a funcțiilor improprie, menținerea capitalului social a băncilor comerciale în valută străină, permisiunea creditării în valută străină nu doar numai a operațiunilor de import, simplificarea procedurilor judiciare, problema accesului la informațiile deținute de bănci, necesitatea creării biroului de credite, etc.

Mai mult, este important, că la elaborarea documentului final a misiunii FMI și BM în cadrul programului FSAP au fost ascultate și parțial agreeate pozițiile comunității bancare vis-a-vis de chestiunile abordate. Totodată, în cadrul întâlnirilor neoficiale, reprezentanții misiunii și-au manifestat interesul și au asigurat acordarea sprijinului comunității bancare în soluționarea celorlalte întrebări, care nu au fost conturate în documentația finală, dat fiind specificul misiunii în cauză, în ceea ce privește crearea cadrului legal și de conjunctură favorabil pentru dezvoltarea și consolidarea de mai departe a sistemului bancar autohton.

În ceea ce privește dezvoltarea relațiilor cu organizațiile similare de peste hotare se menționează dezvoltarea relațiilor strânse cu Asociația Bancilor din Rusia, Asociația Regională a Bancilor „Россия”, Asociația Bancilor din Ucraina, Asociația Română a Bancilor cu care au fost stabilite fluxuri informaționale reciproce, participări la forumuri bancare a reprezentanților comunității bancare din Moldova.

Un capitol aparte îl constituie dezvoltarea relațiilor internaționale în contextul formării și lansării activității Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, în Consiliul de administrație al căruia au fost incluși trei reprezentanți a băncilor comerciale. În acest sens se poate evidenția participarea dlor Petru Veverița și Silviu Foca la Conferința internațională „Garantarea depozitelor – element al stabilității sectorului bancar” petrecut în or. Kiev, Ucraina, în cadrul căreia au fost stabilite relații de durată și schimb de experiență cu fondurile de garantare a depozitelor din Canada, Ucraina, România, Bulgaria, Kazahstan, Rusia, precum și cu Asociația Internațională a Asigurătorilor de Depozite. Mai mult, participarea la conferința nominalizată înainte de intrare în vigoare a Legii cu privire la garantarea depozitelor persoanelor fizice în sistemul bancar a permis reprezentanților din partea comunității bancare de a crea baza inițială necesară pentru activitatea de mai departe a Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar.

III. INSTRUIREA ȘI PERFECȚIONAREA PERSONALULUI BANCAR

Domeniul de instruire a funcționarilor bancari, continuă să rămână unul din obiectivele de bază a Asociației și a Centrului de Consultanță și Instruire Financiar-Bancară "ABM Consulting".

Pe parcursul anului 2004 CCIFB "ABM Consulting" a continuat colaborarea sa cu Institutul Bancar Român, dat fiind faptul costurilor relativ reduse propuse.

În acest context, se specifică lărgirea gamei de produse de instruire propuse de către "ABM Consulting", care a venit să satisfacă cerințele băncilor comerciale. Astfel, suplimentar la modalitățile de petrecere a cursurilor deschise (cu participarea reprezentanților tuturor băncilor comerciale interesate) au fost propuse variante de alternativă de organizare a seminarelor:

- seminare corporative (individuale) pentru bănci,
- seminare petrecute în deplasare.

Este de menționat, că seminarele corporative au fost acceptate și au avut succes, dat fiind faptului abordării individuale a programelor seminarelor, luând în considerare doleanțele băncilor participante.

Dezvoltând practica petrecerii seminarelor în deplasare, CCIFB "ABM Consulting" a organizat 4 cursuri de perfecționare în România. Deși cursurile respective sunt la costuri mai mari decât cele organizate în Chișinău, ele oferă posibilități unice de a antrena în calitate de lectori și specialiști din băncile comerciale române cu capital străin, ceea ce face posibil schimbul de experiență foarte util pentru funcționarii bancari din Moldova. Menționăm, că anume în cadrul acestor seminare au fost prezenți specialiști din băncile cu capital austriac, francez, grecesc, etc.

În pofida celor expuse, totuși, anul 2004 nu a fost vizibil reușit pentru activitatea CCIFB "ABM Consulting". Totodată, pe parcursul anului de către managementul Centrului a fost depus efort în vederea stabilirii unor relații de colaborare cu diverse organizații internaționale care vor putea susține Centrul în promovarea și organizarea seminarelor de instruire de valoare cu participarea experților străini.

Este de menționat, că deja la finele anului 2004 au fost stabilite relații de colaborare de durată cu proiectul USAID BIZPRO/Moldova privind instruirea funcționarilor bancari pe principii de repartizare a cheltuielilor. În acest context, au fost stabilite înțelegeri cu conducerea proiectului privind demararea în luna ianuarie 2005 a primului seminar comun cu tematica „Finanțarea comerțului internațional”, cu antrenarea în calitate de lector/expert a dlui Vincent O'Brien, expert în domeniul respectiv, atras din partea Băncii Europene pentru Reconstrucții și Dezvoltare.

IV. CREAREA FONDULUI DE GARANTARE A DEPOZITELOR ÎN SISTEMUL BANCAR

Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar și-a început activitatea pe data de 1 iulie 2004 în baza Legii Republicii Moldova nr. 575-XV din 26.12.03 privind garantarea depozitelor persoanelor fizice în sistemul bancar. Este de menționat că în conformitate cu prevederile legii din partea comunității bancare (Asociației Băncilor din Moldova) au fost înaintate trei persoane în componența Consiliului de Administrație a Fondului.

Pe parcursul perioadei inițiale de funcționare a fost soluționat un șir de probleme organizatorice precum sunt:

- selectarea și numirea Directorului general executiv al Fondului;
- angajarea personalului Fondului;
- înregistrarea Fondului în organele de Stat;
- dotarea Fondului cu mijloace tehnice și altele;
- deschiderea contului curent al Fondului la Banca Națională a Moldovei;
- asigurarea publicării în Monitorul Oficial a listei băncilor admise la formarea Fondului și a Regulamentului cu privire la modul de calculare și plata de către bănci a vărsămintelor și contribuțiilor către Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar;
- încheierea contractelor cu: Banca Națională a Moldovei privind participarea Fondului la Sistemul de înscrieri în conturi al Băncii Naționale a Moldovei, pe piața primară și secundară a hârtiilor de valoare de stat și a Certificatelor Băncii Naționale a Moldovei; Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova privind alocarea în calitate de împrumut a mijloacelor financiare pentru asigurarea activității fondului până la colectarea contribuțiilor băncilor comerciale.

De asemenea, pentru asigurarea eficientă a activității de bază la începerea activității a Fondului au fost elaborate și aprobate următoarele acte normative:

- Statutul Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar;
- Regulamentul cu privire la modul de calculare și plata de către bănci a vărsămintelor și contribuțiilor către Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar.

Trebuie de menționat, că la momentul de față de către conducerea Fondului se elaborează un șir de acte normative, care urmare consultărilor cu băncile comerciale, vor fi aprobate de către Consiliul de Administrație.

Dat fiind faptul că Fondul se află la etapa incipientă de formare, totuși urmează a fi remarcate și rezultatele activității lui pentru anul 2004. Astfel, la începutul anului 2005 suma totală a mijloacelor Fondului destinate garantării depozitelor a constituit cca. 9,3 mil. lei.

Cu privire la participarea Fondului de garantare a depozitelor pe piața primară a hârtiilor de valoare de stat se menționează promovarea activității sale în conformitate cu principiile economiei de piață și necesitatea de majorare a mijloacelor Fondului destinate garantării depozitelor din contul veniturilor investiționale.

V. ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII ASOCIAȚIEI BĂNCILOR DIN MOLDOVA

Pe parcursul anului 2004 Asociația Băncilor din Moldova și-a organizat activitatea sa în conformitate cu prevederile statutului ABM în vederea atingerii obiectivelor sale de bază. Astfel, au fost organizate 1 Adunare generală și 41 ședințe, dintre care 16 – ședințe ordinare ale Asociației, 25 – ședințe de lucru, inclusiv cu reprezentanți ai Fondului Monetar Internațional, Băncii Mondiale, Agenției SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID) și factorii de decizie ai BNM, CCCEC, CNVM, etc., precum și ședințe de lucru cu participarea experților din cadrul băncilor comerciale.

Concomitent, se menționează lucrul organizatoric efectuat de către Asociația Băncilor în vederea organizării tenderului de procurare a echipamentelor de împachetare a bancnotelor și asigurării procedurii de urgentare a contractării ulterioare cu câștigătorul tenderului a furnizării lor în termenii stabiliți de Banca Națională a Moldovei.

VI. PROGRAMUL DE ACTIVITATE

a Asociației Băncilor din Moldova pentru anul 2005

În anul 2005 Asociația Băncilor își va continua activitatea sa în vederea perfecționării cadrului legislativ și normativ, având ca scop crearea condițiilor favorabile pentru dezvoltarea activității bancare și facilitarea implementării noilor produse bancare pe piață. Pentru aceasta se prevede de a întreprinde următoarele măsuri:

- sintetizarea și promovarea propunerilor de perfectare a cadrului legislativ-normativ în vigoare în vederea creării condițiilor favorabile de activitate pentru bănci, excluderea coliziilor de drept, ajustarea la oportunitățile actuale, eliminarea impedimentelor juridice și armonizarea prevederilor acestora cu standardele internaționale;
- conlucrarea cu Banca Națională a Moldovei, Guvernul Republicii Moldova în vederea încurajării atragerii fluxului financiar în sistemul bancar și stimularea plasamentelor pe termen lung;
- conlucrarea cu autoritățile de stat în vederea creării cadrului legislativ complex care să ofere sectorului bancar suportul juridico-normativ al aplicării largi a instrumentelor de plată prin virament, carduri bancare, securi, etc;
- promovarea simplificării și perfecționării procedurilor judiciare - înfăptuirea justiției, executarea deciziilor instanțelor de judecată, etc.;
- colaborarea cu ministerele și departamentele de resort în scopul degrevării băncilor comerciale de funcții improprii lor și excluderea din legislația în vigoare a normelor legislative respective;
- elaborarea și promovarea cadrului normativ care să contribuie la constituirea și funcționarea eficientă a infrastructurii financiare de administrare a riscului creditar (Biroul istoriilor creditare);
- promovarea extinderii principiilor de acordare a creditelor din contul resurselor valutare proprii nu numai agenților economici implicați în afaceri de import, ci și a celor ce desfășoară activități de export;
- examinarea problemelor normative curente cu care se confruntă băncile comerciale în activitatea lor și promovarea propunerilor pentru soluționarea acestora.